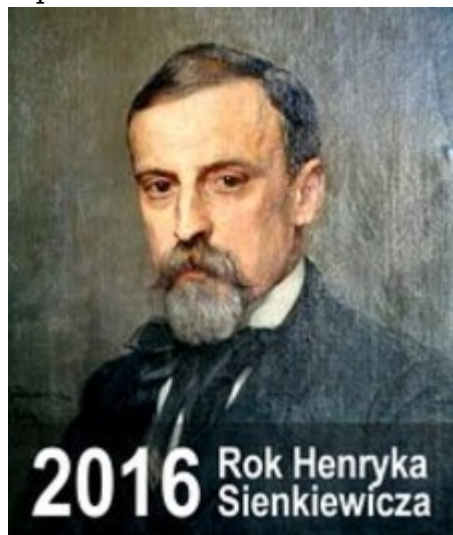

5 października 2016

„Henryk Sienkiewicz – Słowo i obraz”

Do 15 listopada 2016r. w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Witolda Gombrowicza w Kielcach można oglądać wystawę pt. „Słowo i obraz”, zorganizowaną z okazji Roku Henryka Sienkiewicza. Ekspozycja jest poświęcona twórczości pisarza oraz jego obecności w regionie świętokrzyskim.

Twórczość Henryka Sienkiewicza inspirowała i inspiruje nadal wielu artystów do przeniesienia wizji literackiej na płótno i papier. Ilustracje autorstwa sławnych malarzy pojawiały się już w trakcie ukazywania się poszczególnych odcinków powieści w czasopiśmie w XIX i początkach XX wieku. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się historyczny cykl powieściowy Trylogia, pisana przez Sienkiewicza w latach 1883-1888. Popularność Trylogii spowodowała, że w wielu czasopiśmie zamieszczono ilustracje tematycznie związane z poszczególnymi utworami. Do powieści „Ogniem i mieczem” ilustracje wykonał m.in. Juliusz Kossak (1842-1899), specjalizujący się w malarstwie historycznym i batalistycznym i podobnie jak Sienkiewicz sięgający do rycerskiej przeszłości Polaków. By ich podtrzymać na duchu malował „ku pokrzepieniu serc”.

Powieść „Krzyżacy” drukowana była w latach 1897-1900 w Tygodniku Ilustrowanym. Poszczególnym odcinkom towarzyszyły rysunki Aleksandra Tyszkiewicza. Ilustracje do „Krzyżaków” zamieściła także Biesiada Literacka. Są one autorstwa Stanisława Batowskiego (1866-1946), polskiego malarza batalisty, który jest także autorem obrazu odwołującego się

do „Pana Wołodyjowskiego” – pt „Zabawa w Chreptiowie”.

W czasopiśmie z XIX i XX wieku pojawiły się bogato ilustrowane nowele Henryka Sienkiewicza. Wincenty Wodzianowski (1866-1940), uczeń Gersona i Matejki jest autorem rysunków do noweli „Za chlebem” zamieszczonej w Tygodniku Ilustrowanym, również w Tygodniku ukazała się ilustracja Antoniego Kamińskiego (1860-1933) do „Janka Muzykanta” i Jana Rosena do „Bartka zwycięzcy”. Ilustracje do dzieł Henryka Sienkiewicza pojawiały się m.in. na kartonikach tekturowych w formie pocztówek.

Niezwykle piękne ilustracje są dziełem Piotra Stachiewicza (1858-1938). Znalazły się one, obok prac m.in. Józefa Chełmońskiego, Henryka Siemiradzkiego, Józefa Brandta, Czesława Borysa Jankowskiego w albumach poświęconych utworom Henryka Sienkiewicza: „Quo vadis” (z 1902 roku), „Potop w ilustracjach” (z 1899 r.), czy w „Album jubileuszowe” (z 1898 r.). Piotr Stachiewicz był ulubionym malarzem Sienkiewicza. Znane są jego ilustracje do „Rodziny Połanieckich”, „Bez dogmatu” i Trylogii. Największą sławę malarzowi przyniosły jednak obrazy do powieści „Quo vadis”.

Niewielkim, ale ciekawym obrazem jest praca Jana Czesława Moniuszko (1853-1908), polskiego twórcy zajmującego się malarstwem rodzajowym, syna kompozytora Stanisława Moniuszko. „Scenkę z Zagłobą” podarował on swojemu przyjacielowi – Henrykowi Sienkiewiczowi (dzisiaj obraz ten można oglądać w Muzeum Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku).

Ze zbioru Muzeum pochodzą prace współczesnego polskiego artysty, współtwórcy polskiej szkoły plakatu – Waldemara Świerzego (1931-2013).

W Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Kielcach przechowywany jest pokaźny zbiór starych druków o tematyce historycznej. Są wśród nich tytuły, z których korzystał Sienkiewicz podczas pisania powieści.

Obrazom towarzyszy tekst. Są to fragmenty utworów Henryka Sienkiewicza.

Odrębną częścią wystawy jest pokazanie związku pisarza z regionem świętokrzyskim. Kiedy z okazji 25- lecia obchodów pracy literackiej Henryk Sienkiewicz otrzymał w darze od narodu polskiego – Oblęgorek, związał się z Kielecczyną na zawsze. Oblęgorek, do którego przyjeżdżał, Kielce, które przejazdem odwiedzał i w których robił zakupy, pobliskie Oblęgorkowi Chełmce, gdzie chodził do kościoła i gdzie na cmentarzu leżą jego bliscy, Promnik, gdzie mieszkał jego przyjaciel – Adam Popławski, zarządzający Oblęgorkiem.

Kielczanie nie zapomnieli o Henryku Sienkiewiczu. Rok po odzyskaniu niepodległości główną ulicę miasta nazwano Jego Imieniem, jest szkoła imienia Henryka Sienkiewicza, pisarz ma też w Kielcach swój pomnik.

Ekspozycję uzupełnia kalendarium i foto kalendarium życia i twórczości pisarza.

Przy opracowaniu wystawy „Słowo i obraz” wykorzystano zbiory Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej, Muzeum Narodowego oraz Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach.

Źródło: Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach